

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro 16.

A Magyar Kurir 16-dik darabjához.

Magyar Ország.

Egy Bánátbeli Levélnek rövid értelme.

En is egygyik szerentsétlen tapasztalója valék, miut Mezei Gazda, annak a rettenetes tsapásnak, melly a mi környékünket Januárius' 29-ikén olly váratlanul meglepte. A' rettenetes hó, hideg és kimondhatatlan szélvész, mely több szomszéd Vidékeknek sem kegyelmezett végeslő-végig kegyetlenkedett Ns. Torontál Vármegyén is, a' Mezei-Gazdáknak, de ezek között is kiváltképpen a' Baromtartó embereknek megsirathatatlan veszedelmekre. Mindenféle marhákban, de főképpen a' szarvasmarhákban és juhokban olly' tetemes kárt vallottunk, hogy azt néy- és számszerént elő beszélni, hijjába is próbálnám; mert akarmennyi bizonyos kárt írnék meg egy ilyen levélben, az, az egésznek tsak század részét se tenné. — Némelyek felét, mások két harmad részét marhájoknak elvesztették. — A' megfagyott teméntelen sok juhot, szarvasmarhát, a' kihízott drága göbhölyöket seregestől ásogattjuk ki a' szörnnyű hóhalmok alól! —

Az ezen veszedelem előtt rajtunk ószólta szüntelen uralkodó, példa nélkülvaló sok víz, a' föld' árja, úgy jól tartotta a' földet, hogy már most a' legkevesebb hóvagy esső-víz, a' hova le esik, azon helyen marad a' mi sík térségünkön. Közönseges árvíz nélkül is, melytől a' jövő kikeletkor tsak-ugy lehet tartanunk, szüntelenvaló víz borítja el még az ollyan helyeket is, a' hol a' rendes folyó-árvíznek

semmi hatalma nem szokott lenni. Nagy Betskerek' környéke, a' Bégi tsatorna' Vidéke, a' hol a' síkság a' tsatorna' vize felett, inkább örökös szárazsággal fenyegetett tsak ezelőtt 5 esztendővel is; most, az álló-víznek megeskütt fészkevé lett. Még ama' nevezetes, és pallérozott szép gazdaságáról a' tanúltabb Mezei Gazdák előtt méltán híres Etskai Uradalom is, mely a' legokosabban folyó es valóban virágzó Mezei-Gazdaságnak a' Bánátban eleven példája, nem egészen szabad a' viz' hatalmától: de hogy a' kára még is szenvedhető, a' Legfőbb Gondviselés mellett, nagy lelkű Birtokossának, egy ollyan Mezei-Gazdának köszönheti, kinek betses üyomdekait minden tekintetben követni, szerentsé. Mit nem állottki ez a' fáradhatatlan és nagy tapasztalású Mezei-Gazda, pallérozott szép Jóságával és betses Familiájával 's kedves Testvérjeivej egygyütt, tsak a' most múlt fél esztendőben is, némely vért és pénzt-szomjúzó, atyafiakat háborító, és törvénytapodó motsok emberektől, ez az egész környék borzadva tapasztalta: —

Utóbb, enyim leszsz az a' szerentsétlenség is, hogy az említett nagy tsapásról némely specificumokat az Urakkal közleni fegek: hadd tudjameg a' Ns. Haza bővebben szomorú körülállásunkat, 's a' kárvallottak' kárán tanúlván, kiki a' mennyire tehetségében áll, a' maga' Mezei Gazdaságán, míg ideje van, segíthessen. —

A. P.

Pestről: — Felséges Urunk születése napjának meginneplésében Budán a' fő

környülfelhasználások közé tartozik az, hogy a Királyi Várbeli templomban Ő Császári Fő Herczege a' Palatinus, úgy nem külömben a' Fő Dicasteriumok előtt Nagy Méltóságú Szalatnai Báró Fischer István Egri Érsek Ő Ex-ja tartotta a' Nagy Misét, és azután a' Titkos Tanácsosok, a' Császári Kir. Kamarások, és egyéb Fő Rendek Ő Császári Kir. Fő Herczegségénél megjelentek az Ő szíves örvendezéseiknek, 's áldásaiknak kijelentésére. Melly Udvari gyülekezet után Ő Császári Fő Herczegségénél az Ország' Palatinusánál nagy Vendégség tartatott. —

A' Duna, Buda és Pest között Febr. 17-dikére ismét úgy befagyott volt, hogy bátorsággal járkáltak rajta által egygyik városból a' másikba.

Debreczenből, Jan 31-dikén: — Megérttek honnyokba Szabad Királyi Debreczen Városának Lovag Vitézei is, kiket a' Polgári Lovasság Jan. 24-dikén Török muzsikával vezetett-hé a' városba. A' Város háza előtt rendbe állítatván Ts. Fetsey Sámuel Tanácsos Úr az egész Ts. Tanács előtt ékes magyar beszéddel köszöntötte, e' két utolsó táborozásban mutatott vitézkedéseiket illeendően megdicsérete, a' békeség idejére tartozó kötelelességeikre emlékeztette, 's a' megígért jutalomról bizonyosokká-tévéen szabadon elbocsátotta. Különös érzést gerjesztett a' Nézőkben, hogy a' Vitézek, minthogy mind Debreczeni születésűek, egész öröm elragadtatással omlottak az Ő Szülőji és attyokfiái karjaik közé, kik őket szívszakadva várják.

A' Budai Németh újság Febr. 18. dik napján ekképpen szoll: — „A' Békes vármegyében a' mult hónapnak végén kegyetlenkedett szörnyű időt illető tudósításaink, átaljában mind olyan olyan keservesek, hogy ki sem merjük őket mind írni. A' minden fele elveszett marha ezerekre, 's a' megfagyott emberek százakra számláltataak. Az alsóbb vidékekre is kiterjedtek ezen illo-

nek szörnyűségei. Pancsovából e' hónap 2-dikán irták, hogy az ott Jan. 28-dikán ej-jeli 10 órakor kezdődött szél, hó, és hideg, kétszer 24 óra alatt annyi kárt ten, hogy azt leírni lehetetlen. A' pásztorok majd mind megfagytak. Lakadalmazó emberek, a' kik boros fővel hazafele útnak indultak, lovaikat és szekereiket az úthoz hagyván, gyalog próbálták megtartani életüket: de sokan elhaltak; meg ma is hordják ide az itt amott találtató holt testeket, aszszonyokat és férjfiakat, minden rendüket és rangukat. Jaj volt annak, a' kit ez az idő úthoz talált. E' tájan azonközben csak darakonként (nem tsordánként) hullott-el a' ló és szarvas marha, annyival több kárt vallottak a' jubas gazdák.

Rosnyon meghalálozott a' mult Jan. 28-dik napján Jolészi Titt. Chászár András Úr, több F. N. Vármegyék' törvényes Táblaassessora, kinek szélesen kiterjedt tudományairól és munkásságáról, az Ő nyomtatásban is kijött munkái, 's Gömör Vármegyében az a' Jolészi Parnassus, a' hol a' megboldogult, a' közönségtől való használtatásra egy szép bibliothékát fundált, elegendőképpen fognak beszélni a' jövendő világ előtt.

J e l e n t é s.

Debreczenből. Alol irt kívánnya tudára adni a' Nagy érdemű Publicumnak, hogy eddig a' Könyvekkel való kereskedést, a' Piatzon Asztalos Mester, Lázár Péter Úr Háza alatt lévő Boltba tartotta, a' melly Kereskedést már most a' maga Házához által tette, Péterfia utzában a' Nagy Templom mellett egy emeletre építettett; a' hol a' Könyveken kívül külömbkülömbféle író Papirosokkal is fog szolgálni a' Nagy érdemű Publicumnak illeendő, áron.

Barta István
Könyvtáros.